

Models of Child Health Appraised

(A Study of Primary Healthcare in 30 European countries)

Tytuł: Zdrowie dzieci w Europie

Prof. dr hab. Teresa B. Kulik, dr n. o zdrowiu Kinga Zdunek

Katedra Zdrowia Publicznego, Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Globalna koncepcja projektu MOCHA

Zdrowie globalne to płaszczyzna naukowa, badawcza i praktyczna skoncentrowana na zapewnieniu poprawy stanu zdrowia i dążeniu do równości w zdrowiu dla wszystkich ludzi na świecie (Koplan, 2009). Koncentruje swoje zainteresowania na ponadnarodowych kwestiach zdrowotnych, czynnikach które je determinują, szuka dla nich rozwiązań. Ma interdyscyplinarny charakter (współpracuje z dziedzinami w obrębie medycyny, nauk o zdrowiu jak i nauk społecznych), promuje interdyscyplinarną współpracę. Jest syntezą prewencji na poziomie populacji z jednoczesną dbałością o zapewnienie opieki klinicznej na poziomie indywidualnym. Kickbusch (2006) twierdzi, że **zdrowie globalne obejmuje takie problemy zdrowotne, które przekraczają granice państw i rządów oraz wzywają do działania**, w celu wpłynięcia na siły globalne determinujące zdrowie ludzi. W związku z tym, wymaga nowych form zarządzania na poziomie krajowym i międzynarodowym i dąży do zaangażowania sektorów z różnych dziedzin.

Katedra Zdrowia Publicznego (KZP) Uniwersytetu Medycznego w Lublinie aktywnie włącza się w realizację działań międzynarodowych. Przykładem jest między innymi współuczestnictwo w realizacji projektu **MOCHA (Models of Child Health Appraised)** finansowanego ze środków Komisji Europejskiej w ramach **strategii Horyzont 2020**, którego celem jest krytyczna analiza usług świadczonych w ramach dziecięcej podstawowej opieki zdrowotnej w 30 krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz zarekomendowanie najefektywniejszych modeli w tym obszarze. Jednostką koordynującą działania jest Imperial College London – Prof. Mitch Blair i Prof. Michael Rigby, a wśród

naukowych partnerów znajduje się 19 instytucji pochodzących z 10 państw Europy a także z Australii, Szwajcarii oraz Stanów Zjednoczonych. **Katedra Zdrowia Publicznego jest jednostką odpowiedzialną za realizację prac jako przedstawiciel strony polskiej. Kierownikiem projektu jest dr n. o zdrowiu Kinga Zdunek.**

Zaangażowanie Katedry obejmuje między innymi działania na rzecz identyfikacji optymalnych modeli ochrony zdrowia dzieci w Europie, transferu tych modeli na poziomy krajowe oraz krytyczną analizę rozpowszechnianych wyników i działalność w ramach krajowego centrum informacji dla pozostałych członków konsorcjum. Projekt rozpoczął się 1 czerwca 2015 roku i potrwa 42 miesiące (36 miesięcy pracy naukowej). Z założenia powinien przynieść wzrost świadomości i korzyści dla zdrowia dzieci wzrastających w Europie i w zdrowym społeczeństwie.

Strategia początkowa projektu

W październiku 2015 roku w Londynie odbyło się inauguracyjne posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego, rozpoczynające nowy europejski projekt badawczy MOCHA. W obradach czynny udział brała dr n. o zdrowiu Kinga Zdunek. Podczas spotkania wypracowano wspólną strategię postępowania badawczego oraz ustalono standardy współpracy zespołowej. Zaprezentowano ogólny plan wyznaczony przez działania realizowane w 10 grupach roboczych projektu. Spotkanie było także okazją dla roboczych konsultacji pomiędzy koordynatorami szczegółowych zadań w ramach tych prac. Kierunek inicjatyw badawczych wytyczono poprzez następujące obszary tematyczne: identyfikacja modeli w podstawowej opiece dziecięcej, świadczenie usług w różnych instytucjach, w tym także kompleksowej opieki ukierunkowanej na ochronę zdrowia dzieci, medycyna szkolna, bezpośredni dostęp do usług dla młodzieży, identyfikacja innowacyjnych środków pomiaru jakości i wyników, identyfikacja pochodnych z dużych zbiorów danych do pomiaru jakości i wyników, analiza aspektów związanych z umiejętnościami oraz czynnikami ekonomicznymi, zapewnienie równości dla wszystkich dzieci oraz wykorzystanie elektronicznej dokumentacji w dziecięcej opiece zdrowotnej. Metodologia pozyskiwania informacji o sytuacji na poziomie krajowym opiera się o działalność tzw. Country Agents, czyli krajowych ekspertów, stanowiących krajowe punkty kontaktowe, centra informacji dla pozostałych członków konsorcjum.

Inauguracji towarzyszyły również obrady Zewnętrznego Zespołu Doradczego (External Advisory Board) składającego się z międzynarodowych ekspertów, przedstawicieli między innymi Europejskiej Akademii Pediatricznej, Światowej Organizacji Zdrowia, UNICEF czy

Eurochild. Przewodnictwo spotkania Zespołu objął Profesor Richard Parish, ekspert w dziedzinie prewencyjnie zorientowanej polityki zdrowotnej.

Zdrowe dzieci – zdrowa Europa

Zdrowie dzieci ma wpływ na przyszłość Europy. Dzieci to obywatele, przyszli pracownicy, rodzice i opiekunowie. Są zależni od społeczeństwa, którego obowiązkiem jest zapewnienie świadczenia efektywnych usług zdrowotnych (Konwencje Praw Dziecka ONZ). Według Światowej Organizacji Zdrowia inwestowanie w zdrowie dzieci i zapewnienie im możliwości rozwoju powinno być priorytetem wszystkich społeczeństw. **Odpowiedzią na ten apel jest projekt MOCHA realizowany w Katedrze Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.**

MOCHA umożliwia współpracę na poziomie międzynarodowych ośrodków naukowych i lokalnych jednostek informacyjnych w 30 krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Naukowi partnerzy pochodzący z krajów Unii Europejskiej oraz Australii i USA łączą doświadczenia z obszarów medycyny, pielęgniarstwa, ekonomii, informatyki, socjologii i zarządzania, w celu opracowania optymalnych modeli w ochronie zdrowia dzieci skoncentrowanych na zapobieganiu chorobom oraz utrzymaniu dobrostanu.

Literatura

Kickbusch, I. (2006). The need for a European strategy on global health. *Scandinavian journal of public health*, 34(6), 561-565.

Koplan, J. P., Bond, T. C., Merson, M. H., Reddy, K. S., Rodriguez, M. H., Sewankambo, N. K., & Wasserheit, J. N. (2009). Towards a common definition of global health. *Lancet*, 373(9679), 1993-1995. doi: S0140-6736(09)60332-9